

การค้นคว้าและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าของ วีรยุทธ วิเชียรโชค¹ ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมา และอธิบายถึงโครงสร้างและขบวนการสืบสอบ ของการสอนแบบสืบสอบไว้ดังนี้

การสอนแบบสืบสอบ เริ่มสอนครั้งแรกที่อินเดียน่า ในปี ค.ศ. 1957 ซึ่งเป็นระยะที่อเมริกากำลังค้นคว้า เพราะพบวาทศาสตร์ เชี่ยวมีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ถึงขั้นยิงจรวดขึ้นสู่อวกาศได้สำเร็จ จึงมีการปรับปรุงวิชาการด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์กันอย่างกว้างขวาง

การสอนแบบสืบสอบ มีรากฐานมาจากจิตวิทยาในเรื่อง การเน้นพัฒนาการทางสมอง ของนักการศึกษาชาวสวิสที่ค้นพบว่า คนมีขบวนการคิดเป็นสองประการคือ มีโครงสร้างความคิดเดิม สามารถนำโครงสร้างเดิมมาต่อกองความรู้ใหม่ได้ ถ้าสิ่งที่ไม่รู้ใหม่ไม่ตรงกับโครงสร้างเดิม ก็สามารถปรับปรุงโครงสร้างนั้น เพื่อรับความรู้ใหม่ได้

ขบวนการสืบสอบ (The Inquiry Process)

คือขบวนการสืบและสอบ เพื่อนำไปสู่การค้นพบธรรมชาติ ลักษณะคุณสมบัติ และความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ในปรากฏการณ์ธรรมชาติ เน้นลักษณะที่เป็นธรรมชาติของตัวแปรที่เป็นตัวแปรอิสระ (X) และตัวแปรตาม (Y) เป็นการสืบและ

¹ วีรยุทธ วิเชียรโชค, "การสอนแบบสืบสวน-สอบสวน วิธีสอนในหลัก," พัฒนาวิจัย 7, (2514), 55-60.

สอบเพื่อนำไปสู่การค้นพบ ในการสืบสอบจะต้องสืบก่อนเพื่อจะไต่ถามว่า มีตัวแปรอะไรบ้าง เมื่อทราบแล้วจึงดำเนินการสอบว่า ตัวแปรเหล่านั้นสัมพันธ์กันอย่างไร

ฉะนั้น ในการสอนจึงต้องเน้นชวนการสืบก่อนว่า X และ Y เป็นอย่างไร แล้วจึงดำเนินการสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง ต้องให้เด็กเข้าใจในขั้นสืบให้ก่อน แล้วจึงเริ่มขั้นการสอบ คือหาความสัมพันธ์ของ Y และ X ก็คือ

$$Y = f(x)$$

โครงสร้างของขั้นตอนการสืบสอบ

อาศัยโครงสร้างจากทฤษฎีของ เปียเจต์ (Piaget) มาอธิบายโครงสร้างของขั้นตอนการสืบสอบ ดังนี้

ขั้นที่ 1. โครงสร้างการดูดซึม (Assimilative Structure) เป็นโครงสร้างของขั้นการดูดซึม (Assimilation) ให้เข้าสู่โครงสร้าง คือการเราให้เด็กนำความรู้เดิมมาใช้ในขั้นเรียน เด็กจะเรียนรู้โดยการใช้ความรู้เดิมเป็นแนวทางในการคิด เช่น ครูถามว่า "สัตว์ชนิดหนึ่งมีสีขาวชอบกินปลาเป็นอาหาร สัตว์นั้นคืออะไร" เด็กจะตอบว่า "แมวสีใหม่" การที่เด็กตอบเช่นนั้น เพราะเด็กนำความรู้เดิมเกี่ยวกับแมวมาใช้ ถ้าครูตอบว่าไม่ใช่ เด็กจะเกิดการขัดแย้งในแนวความคิด (Conceptual Conflict) ขึ้นมา ทำให้ทราบว่า ความรู้เดิม ไม่สามารถนำมาอธิบายได้ ซึ่งจะเป็นการนำไปสู่ขั้นที่ 2

ขั้นที่ 2. โครงสร้างการปรับปรุง (Accommodative Structure) คือการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงขยายโครงสร้างเดิม เพื่อจะรับความรู้ใหม่ และนำมาสัมพันธ์กับโครงสร้างใหม่ ถ้าไม่มีการ เปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงโครงสร้างเดิม ก็ไม่สามารถรับความรู้ใหม่ๆ ได้ เช่น ตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เด็กอาจจะขยาย สังกัป (Concept) ของสัตว์ชนิดที่กินปลาวา มีหลายชนิดไม่ว่ามีแต่แมว เดิมเด็กทราบว่า มีแต่แมว จึงต้องขยายสังกัป (Concept) และโครงสร้างเดิมเพื่อรับความรู้ใหม่ เพื่อเข้าใจประสบการณ์ใหม่ๆ ซึ่งเป็นโครงสร้างของขั้นตอนการสืบสอบ (Inquiry)

การสืบสอบ มีขบวนการ เป็นองค์ประกอบ 4 ขบวนการด้วยกันคือ.

1. ขบวนการสร้างสังกัป (Concept - formation Process) คือขบวนการเรียนรู้ลักษณะนิยาม (defining attribute) ของสังกัปต่าง ๆ ส่วนมากใช้การคิดแบบแยกประเภท ซึ่งตรงกับขั้นการสังเกต (Observation)

2. ขบวนการสร้างทฤษฎี (Theorization Process) คือ ขบวนการแก้ปัญหาโดยการตั้งทฤษฎี เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในรูปของความสัมพันธ์ระหว่างสังกัปหรือตัวแปรหรือสังกรณ (Theoretical Construct) ส่วนมากใช้การคิดแบบโยงความสัมพันธ์หาเหตุผล และแบบอ้างอิง นับเป็นสิ่งสำคัญมาก ควรสอนเด็กเกี่ยวกับขบวนการสร้างทฤษฎี เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติ โดยพยายามชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของสังกัปหรือตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป การสร้างทฤษฎีต้องมีพื้นฐานเบื้องต้น (basic assumption) ว่า มีพื้นฐานอย่างไร และมีเหตุผลเบื้องต้นมาอย่างไร มีสังกัปและตัวแปรที่เกี่ยวข้อง เช่น การที่ตั้งเหตุผลมาอย่างนั้น ก็เพราะเคยเห็นมาอย่างนั้น เป็นต้น

3. ขบวนการทดสอบและพิสูจน์ทฤษฎี (Verification Process) เป็นขบวนการทดสอบและพิสูจน์สมมติฐานที่ได้จากทฤษฎี โดยการทดลอง ชักถามเพื่อให้ได้ข้อมูล แล้วมาประเมินผลสรุปว่า สมมติฐานนั้นใช่หรือไม่ ส่วนมากใช้การคิดแบบสังเคราะห์ แบบวิจารณ์ญาณ และแบบประเมินผล

4. ขบวนการสร้างสรรค์ (Creative Process) คือ ขบวนการที่นำความรู้ขั้นพื้นฐานที่เรียนมาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในรูปต่าง ๆ หลายวิธีและในแนวใหม่ ๆ เป็นสื่อนำไปสู่การสืบสอบขั้นต่อไป ส่วนมากใช้ความคิดแบบริเริ่มสร้างสรรค์ และการคิดแบบสังเคราะห์ ขบวนการสอนแบบสืบสอบ ก็คือขบวนการวิจัยเบื้องต้น ซึ่งมีขบวนการดังนี้

1. การสังเกต (Observation) เน้นการสร้างสังกัป (concept) และการคิดอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งได้มาจากการสังเกต

2. การอธิบาย (Explanation) ในขบวนการสร้างทฤษฎีจากการหาเหตุผลเพื่ออธิบาย

3. การทำนาย (Prediction) เป็นขบวนการที่ผู้สอนสมมติฐาน โดยใช้วิธีการทำนาย เพื่อผู้คิดจะใคร่รวบรวมข้อมูลมาทดสอบสมมติฐานนั้น
4. การคิดสร้างสรรค์ (Control and Creativity) นำความรู้ที่ได้รับมาผสมกันเป็นโครงสร้างใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

หลักในการสร้างโครงการสอนแบบสืบสอบ

1. การวิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหา การสอนแบบนี้เหมาะสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ขึ้นไปจนถึงอายุ 12 ปีขึ้นไป เพราะเด็กมีความสามารถในการหาเหตุผล สามารถทดสอบสมมติฐานได้ จากการนำหลักสูตรมาวิเคราะห์พบว่ามีความชอบกรองของแก้ไข เพื่อให้การเรียนการสอนได้ผลควรปรับปรุงตั้งแต่ระดับวิทยาลัยวิชาการศึกษา เพื่อจะให้นำวิธีการสอนวิทยาศาสตร์ไปใช้โดยถูกต้อง การทำโครงการสอน ต้องศึกษาจุดมุ่งหมาย และแปลจุดมุ่งหมายออกมาในรูปพฤติกรรมที่คาดหวังว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง (คือเกิดการเรียนรู้) เมื่อแปลเป็นพฤติกรรมแล้วจะทำให้รู้ว่า มีเนื้อหา วิธีการสอน อุปกรณ์ และการประเมินผลเป็นอย่างไร การประเมินผลควรมีการสอบก่อนและหลังจากสอนเสร็จแล้ว เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบดูว่า ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปมากน้อยเพียงใด จะได้อธิบายการแก้ไขการสอนของครูและการเรียนของนักเรียนต่อไป

2. ขบวนการสอน เด็กเสริมสร้างความรู้อย่างสังกัป (Concept) ใหม่ ความรู้เดิมที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว เรียกว่าสังกัปแนวหนา ฉะนั้น เพื่อเป็นการประกันว่าเด็กทุกคนจะมีความรู้พื้นฐานพอที่จะเข้าใจเรื่องใหม่ที่จะสอน ครูจึงควรเตรียมสังกัปแนวหนาให้เด็กเรียนไปเข้าใจสังกัปที่เป็นพื้นฐาน ซึ่งจำเป็นสำหรับการสอนแบบนี้ หลังจากนั้นครูจึงเริ่มวิธีสอนแบบสืบสอบ ที่ระดับ ชั้น กึ่งที่ก่อ

- 2.1 การสังเกต (Observation) ครูทดลองให้นักเรียนสังเกตและเกิดความสนใจสงสัย เด็กจะถามเพื่อหาข้อมูลสำหรับอธิบายของสงสัยนั้น ๆ ถ้าถามต้องเป็นแบบ "ใช่หรือไม่" เพื่อเป็นการแยกปัญหาออกเป็น 2 ฝ่าย และเป็นการกระตุ้นให้ถามโดยใช้ความคิด ครูจะไม่อธิบายนอกจากตอบว่า "ใช่" หรือ "แล้วแต่กรณี" เท่านั้น.

2.2 การอธิบาย (Explanation) ครูจะทดลองต่อไป เด็กจะได้อะไรจากการสังเกตขั้นแรกแล้วถามว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ครูจะไม่ตอบให้ทันที แต่ให้เด็กตั้งสมมติฐานขึ้นอธิบายปรากฏการณ์นั้นเอง หรือกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันอธิบาย และถามเพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการอธิบาย.

2.3 การทำนาย (Prediction) เมื่อเด็กตั้งสมมติฐานแล้วจะคาดการณ์ล่วงหน้า โดยนำความรู้ที่ได้ไปทำนายปรากฏการณ์อื่น ๆ เด็กจะซักถามว่า ถ้าเป็นอย่างนั้นจะเกิดหรือไม่ครูจะตอบคำว่า "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" หรือ "ก็อาจเป็นไปได้" หรือ ครูอาจจะทำการทดลองให้ดูต่อไป เพื่อให้เด็กเห็นคำตอบเองก็ได้

2.4 การนำไปใช้และสร้างสรรค์ (Control and Creativity) ครูกระตุ้นให้เด็กคิดว่า สิ่งที่เกิดขึ้นนี้จะนำไปใช้ทำอะไรโดย่าง เพื่อให้เด็กนำความรู้ไปคิดสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์อื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์

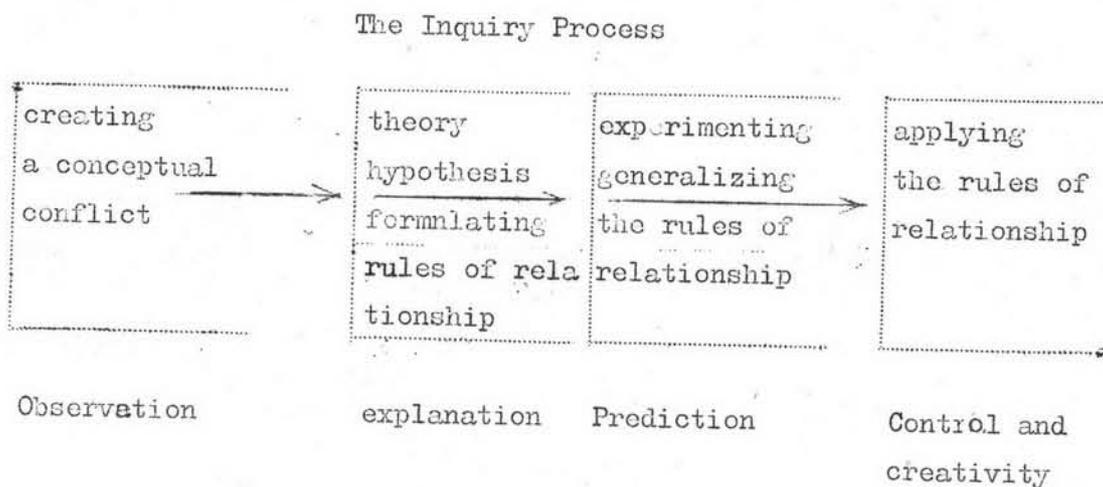
005207

ก่อนดำเนินการสอน ครูควรฝึกให้เด็กได้ตั้งคำถามตามแบบขบวนการสืบสอบ (Inquiry Process) ก่อน เพื่อไม่ให้ล้มขบวนการ โดยการนำภาพมาใหญ่ หรือเสนอสถานการณ์ที่เป็นปัญหา แล้วให้เด็กสังเกตว่ามีอะไรในภาพนั้นบ้าง หรือสงสัยอะไรในสถานการณ์ที่ครูเสนอนั้น ฝึกการซักถาม เพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการ

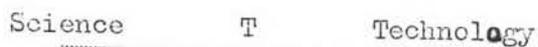
ขบวนการสอนแบบสืบสอบ มุ่งให้เกิดผล 3 ระดับ คือ ขบวนการฝึกแบบสืบสอบ (Inquiry) ซึ่งจะทำให้เกิดการค้นพบ (Discovery) สิ่งใหม่ ๆ และการค้นพบสิ่งใหม่จะนำไปสู่การประดิษฐ์สร้างสรรค์ (Invention) การสอนแบบนี้การพูดของครูจะน้อยลง ครูจะเป็นผู้คอยช่วยเหลือแนะนำและตอบคำถามของเด็ก คือ ครูจะเป็นผู้ช่วยให้เด็กเป็นฝ่ายแสดง ส่งเสริมการเรียนรู้จากการกระทำ (Learning by doing) ซึ่งตรงกับระบอบประชาธิปไตย เชื่อกันว่านักเรียนโรงเรียนสาธิตเหมาะสำหรับการเรียนแบบนี้ เพราะได้ส่งเสริมให้เด็กแสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอยู่แล้ว.

การสอนแบบสืบสอบ เขียนเป็นแผนผังขบวนการให้เห็นโครงสร้าง ดังนี้

แผนผังแสดงกระบวนการสืบสอบ (Inquiry Process)

$$Y = F(X)$$

T ; Teacher's Role as a Catalyst

การสอนแบบสืบสอบนี้ บงสุข รัตนิมาศ² ได้อธิบาย และให้หลักการสอนไว้ดังต่อไปนี้.

²บงสุข รัตนิมาศ, "การสอนวิทยาศาสตร์แบบอินโควรี," วารสารครูศาสตร์, (ตุลาคม - พฤศจิกายน, 2514), 48 - 56.

การสอนแบบสืบสอบ เน้นเรื่องการค้นคว้ามากกว่าผลของการค้นคว้าที่จะได้
มา แต่จากการค้นคว้านั้นช่วยให้ได้ผลผลิต หรือคำตอบที่ถูกต้องกว่า ก็จะยิ่งได้มากขึ้น ถ้าจำ
กักรวมของการสอนแบบสืบสอบ อธิบายไป 3 ข้อ คือ

1. เป็นการสอนที่ใช้วิธีการ เพื่อสนับสนุนใ้มีการ เรียนรู้ โดยการค้นคว้าหาข้อ
เท็จจริง และการใช้คำถามเป็น เครื่องมือขึ้นคนที่ จะหาความรู้ต่าง ๆ บางทีครูใช้การตั้ง
คำถามแบบเจาะจงที่จะให้คำตอบตรงกับสิ่งที่ครูต้องการจะวัดผล หรือตั้งใจจะปลูกฝัง
ทักษะให้

2. เป็นการสอนที่จักใ้มีกิจกรรม เป็น เครื่องสนับสนุนใ้ให้เด็ก เรียนใ้ค้นคว้าหา
ความรู้ โดยการใ้ความกึกริ เริ่ม และการควบคุมของตนเองมากกว่าการที่จะอาศัยคำ
อธิบาย หรือแปลความหมายจากครู หรือผู้อื่น ๆ ตลอดเวลา ก็สนับสนุนใ้ให้นักเรียน
เป็นศูนย์กลาง ครู เป็น เพียงแนะนำแนะเท่านั้น

3. เป็นการสอนที่มุ่งสร้างทักษะ เกี่ยวกับการค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ ด้วยวิธี
วิทยาศาสตร์ ซึ่งทักษะเหล่านี้ใ้แก่ ความสามารถในการใ้สุวนหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ
การสัง เสดการอธิบาย อภิปราย การชั่ง - ตวง - วัด การแยกหมวดหมู่สิ่งของ
การวิวินิจฉัยหรือลงความเห็น การ เคา เก็ง หรือทำนายล่วงหน้า การตั้งสมมติฐาน
การค้นหาวิธีการต่าง ๆ ที่มีความหมายหรือเหมาะสมมาใ้ การจัดการทดลองในหอง
ปฏิบัติการ การแปลความหมายหรือวิเคราะห์ข้อมูล การใ้สุวนข้อเท็จจริงต่าง ๆ เป็นต้น.

หลักจิตวิทยาที่สนับสนุนการสอนแบบสืบสอบ

1. การมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น (Active Involment) มีผล
ต่อการเรียนรู้ดีกว่าการ เป็นผู้รับผู้ฝาย เกี่ยว
2. การ เรียนรู้จะเกิดขึ้นใ้ได้ดีเมื่อสภาวะ (Situation) มีการกระตุ้นเตือน
ที่ไม่ต้องบังคับหรือข่มขู่ และจะช่วยให้เกิดความสำเร้จใ้โดยมากกว่าการดมเหลว
3. วิธีสอนใ้ให้คนรู้จักคิด และเป็นใ้มีความกึกริ เริ่มสร้างสรรค์ที่ใ้ดี ก็คือ การ เปิด
โอกาสใ้บุคคลนั้นใ้ใ้ความกึกริ โดยใ้เขาเผชิญกับสิ่งที่องคิด และสิ่งกระตุ้นทางาน
ความกึกริด้วยตนเอง .

หลักการจกกิจกรรมการสอนแบบสืบสอบ

1. ในการจัดสอนบทเรียนแต่ละบท ครูคงจักวัตถุประสงค์ หรือความมุ่งหมาย เป็นแบบใหม่แสดงออกทางพฤติกรรม (Behavioral Objective) โดยคำนึงเสมอว่าภายหลังที่นักเรียนวิชาี้แล้ว นักเรียนควรจะมีความสามารถในการทำอะไรได้ เช่น อธิบาย ยกตัวอย่าง เขียนกราฟ แปลความหมายและวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งบนพื้นฐานเป็นต้น
2. จกให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียน เช่น การรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ โดยการให้นักเรียนสังเกตและทดลองเอง.
3. จัดหาอุปกรณ์ ให้สะดวกและพอเพียงกับจำนวนนักเรียน หรือให้นักเรียนทุกคนได้ทดลองเต็มที่
4. ช่วยเหลือนักเรียนในการแปลความหรือวิเคราะห์ข้อมูล หรือเรื่องราวที่ใ้กลับมาสื่อให้นักเรียนรู้จักใช้การทำนาย คาดหมาย เก็ง หรือเดาอย่างมีเหตุผล แต่ครูคงไม่บอกคำตอบให้นักเรียน เพียงแนะให้นักเรียนคิดจนโดยลัทธิหรือคำตอบที่เหมาะสม
5. พยายามดึง เอาความคิดเห็นที่แปลก แตกต่างกันของนักเรียนที่เสนอออกมา แต่ไม่คอยรัดกุมนัก มาชี้ให้เห็นข้อที่จะปรับปรุง และใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาครั้งต่อไป เพื่อระไ่แนวความคิดเห็นที่คัมหลัก เก่งยิ่งขึ้น

ลักษณะกิจกรรมในห้องปฏิบัติการสอนแบบสืบสอบ

การสอนแบบสืบสอบ เป็นการ เน้นให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้จากการได้ทดลอง การเรียน ควรมีลักษณะ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดต่อ หรือค้นคว้าต่อไปจนจบ เรียกว่า Open - ended Experiment มีลักษณะสำคัญดังนี้

1. คำถามเกี่ยวกับการทดลอง เป็นคำถามชนิดกว้าง ๆ ฉาเด็กเรียนสามารถเป็นผู้เลือกใจคำถามให้คำตอบออกมาได้เอง จะถูกจุดประสงค์ของการสอนแบบสืบสอบอย่างยิ่ง
2. นักเรียนจะไม่ทราบคำตอบก่อนการได้ทดลองตนเอง ไม่ทราบผลลัพธ์ล่วงหน้าว่าจะไปในรูปใด เพราะเราต้องการให้นักเรียนได้คิด ผิดค้นทักษะทางการสังเกต และสรุปผลของการสังเกตเอาเอง

3. ให้โอกาสนักเรียนได้ใช้ความคิดมากกว่าเดิมในการที่จะอ่าน แปลความหมาย หรือวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้อาจแบ่งนักเรียนตามระดับความสามารถ เพื่อทำงานค้น วิเคราะห์ข้อมูลในระดับต่าง ๆ เพื่อคำตอบที่ได้มาหลายแง่นั้นจะช่วยให้นักเรียนตั้งกฎเกณฑ์ทั่วไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการทดลอง หรืออภิปรายรายต่อ ๆ ไป

4. บางบทเรียน ผลลัพธ์ที่ได้จากการทดลองควรไม่เหมือนกัน เพราะต่างคนต่างทดลองด้วยเครื่องมือคนละชนิดหรือคนละขนาด แต่ผลการทดลองที่ได้จากนักเรียนทุกคน จะเป็นข้อมูลของนักเรียนทั้งห้อง ซึ่งอาจนำมาเขียนกราฟ เพื่อใช้ทำนายส่วนที่ไม่ได้กำหนดไว้ใน การทดลองได้.

5. การทดลองบางอย่างสามารถกระตุ้นให้เกิดความคิดริเริ่มในตัวนักเรียน ซึ่งอาจทำให้นักเรียนนำไปค้นคว้าศึกษาต่อที่บ้าน หรือตอนหลังโรงเรียนเลิกแล้ว

6. ในบางการทดลอง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีความเห็นว่า คำถามหลาย ๆ ข้อนั้นอาจนำมาหาคำตอบได้จากการทดลองอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว หรือคำถามข้อใดข้อหนึ่ง อาจหาคำตอบได้จากการทดลองหลายอย่าง เพราะการมองปัญหาที่คนละแง่มุมหนึ่งเอง.

ในสหรัฐอเมริกา ซุคแมน³ (Suchman) ได้ศึกษาทดลอง และจัดตั้งโครงการสอนแบบสืบสอบขึ้น เขาให้แนวคิดและวิธีดำเนินการสอนแบบสืบสอบไว้ดังนี้คือ

การสอนแบบสืบสอบ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการค้นคว้าและสืบสอบหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดอย่างมีเหตุผล การสอนแบบนี้จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้มากกว่าการสอนที่ครูเป็นผู้บอกให้ทั้งหมด หรือมากกว่านักเรียนไปเรียนเองจากตำราอย่างเดียว ผู้เรียนมีอิสระในการหาความรู้ได้อย่างเหมาะสมตามความสามารถ เป็นการสอนที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการค้นคว้าหาความรู้ได้เป็นอย่างดี เพราะนักเรียนสนุกสนาน สามารถรวมกิจกรรมได้อย่างอิสระ และความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอนแบบสืบสอบ จะมีคุณค่า มีความหมายสำหรับเด็กมากกว่าความรู้ที่ได้จากคนอื่นบอกให้จำ

³Suchman, op.cit., pp. 1-113.

เพราะว่านักเรียนเป็นผู้คนพบความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ความรู้ที่เกิดขึ้นโดยวิธีนี้ จะฝังแน่นและเป็นประโยชน์กับนักเรียนไปได้นาน

จากการจัดตั้งโครงการสอนแบบสืบสอบขึ้น เพื่อฝึกความคิดแบบสืบสอบ (Inquiry Training) ซุกแมน (Suchman) ได้วางโครงการสอนและการดำเนินงานไว้อย่างรัดกุม 4 ชั้น คือ

1. ชั้นเตรียมปรับปรุงอุปกรณ์การสอนและวิธีการต่าง ๆ ที่จะใช้ในการฝึกความคิดแบบสืบสอบ
2. ชั้นเตรียมครูผู้ที่จะสอนแบบสืบสอบนี้ ได้ใช้เวลาในการเตรียมครูผู้ที่จะสอนเป็นเวลาประมาณ 8 สัปดาห์ และให้ครูผู้ที่จะสอนได้สังเกตการสอนและได้ฝึกหัดการสอนแบบนี้ด้วยตนเอง
3. ชั้นสอน ให้ครูที่ได้รับการฝึกหัดแล้วสอนเด็กที่คัดเลือกไว้ใช้ในการทดลอง โดยสอนสัปดาห์ละ 1-2 ชั่วโมง เป็นเวลา 24 สัปดาห์ติดต่อกัน

ในชั้นสอนนี้ วิธีดำเนินการสอนในแต่ละชั่วโมง ได้แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ตอน คือ

3.1 ตอนตั้งปัญหา เป็นการจัดประสบการณ์หรือเสนอสถานการณ์ให้นักเรียนเกิดปัญหาของใจสงสัย โดยใช้ภาพยนต์ แผนภาพ หรือการทดลอง มาแสดงให้นักเรียนดู สิ่งเหล่านี้ จะเป็นปัญหาขัดแย้งทำให้เกิดช่องว่างให้เด็กเกิดความคิดที่จะสืบสอบหาความจริง เช่นลูกกลมเหล็กเมื่อได้รับความร้อนไม่สามารถลอคหวางวงแหวนได้ แต่เมื่ออยู่ในอุณหภูมิธรรมดาหรือเย็นลงลอคได้ เป็นเหตุการณ์ที่ขัดแย้งกันทำให้เกิดปัญหา

3.2 ตอนซักถาม นักเรียนจะตั้งคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์หรือสถานการณ์ของเรื่องในตอนที่ 3.1 ประมาณ 30 นาที คำถามนั้นจะต้องอยู่ในรูปที่จะตอบว่า "ใช่" "ไม่ใช่" เท่านั้น เพื่อเป็นการควบคุมขบวนการคิดแบบสืบสอบ ให้อยู่ในชั้นของการสังเกตและการใช้เหตุผลทางคานอุปมาน (induction) มากที่สุด บางทีไม่จำเป็นต้องจัดหาวัสดุมาให้เด็กทดลองเพิ่มเติม เพราะถ้าให้เด็กทดลองจริง ๆ จะทำให้เด็กไม่จำเป็นต้องติดตามที่มุ่งหวังไว้ จุดหมายอีกข้อหนึ่งก็เพื่อต้องการให้เด็กพูดออกมามาก ๆ จะได้ทราบว่าเด็กคิดอย่างไร ครูจะได้ทราบขบวนการคิดของเด็ก ครูคอยกระตุ้นหรือช่วยในบางโอกาส

เพื่อไม่ให้ออกนอกทางเกินไป เช่น กระตุ้น โดยพูดว่า "สิ่งนั้นขึ้นอยู่กับ....." หรือ "บอกให้มากกว่านั้น" เด็กจะได้รับข้อเสนอเทศ (information) เพิ่มเติม นอกเหนือจากประสบการณ์หรือสถานการณ์ที่จัดให้ โดยการถาม แล้วนำมาใช้ตั้งสมมติฐาน การถามจะยุติเมื่อสามารถอธิบายสถานการณ์ที่เป็นปัญหาในตอนๆ 3.1 นั้น ได้แล้ว.

3.3 ตอนครูวิพากษ์วิจารณ์ เป็นตอนที่ครูวิพากษ์วิจารณ์ว่า นักเรียนควรจะปรับปรุงการซักถามอย่างไร บางครั้งอาจเปิดเทปที่บันทึกไว้ในตอนซักถาม ให้ฟังสิ่งที่ถามมาแล้ววิจารณ์ว่าใครใครเหมาะสมหรือไม่ประการใด และควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร เป็นต้น

4. ชั้นประเมินผลที่ได้จากการสอนแบบสืบสอบ กับแบบที่ไม่ได้สอนแบบสืบสอบ โดยใช้คะแนนที่ได้จากการของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบกัน

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาหรือการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบการสอนแบบสืบสอบกับแบบบรรยาย เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแต่ละแบบ ไม่ปรากฏว่ามีใครเคยทำมาก่อน ที่มีอยู่บ้างก็เป็นการศึกษาหรือการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการสอนแบบสืบสอบกับแบบบรรยาย ที่มีต่อความสัมพันธ์กับสิ่งอื่นซึ่งไม่เกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลการเรียน เช่น ในปี พ.ศ.2514 ยุกา อานันท์ลิตซ์⁴ ได้ศึกษาผลการสอนแบบสืบสอบชนิดที่นักเรียนเป็นผู้ถาม (Active Inquiry) ในวิชาวิทยาศาสตร์ที่มีต่อความคิดแบบ

⁴ยูกา อานันท์ลิตซ์, "การศึกษาดผลการสอนแบบสืบสอบสวน (Active Inquiry) ในวิชาวิทยาศาสตร์ ที่มีต่อความคิดแบบสอบสวน, ความถนัดทางการเรียน และความรู้อีกกับเด็กชอบ," (ปริญญานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 10 มีนาคม 2515).

สืบสอบ, ความถนัดทางการเรียนและความรู้สึกรับผิดชอบ โดยทำการทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนประถมศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร พระนคร จำนวน 68 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ใ้ทดลองสอนด้วยตนเองเป็นเวลา 6 เดือน ตั้งแต่ วันที่ 1 มิถุนายน 2514 ถึง 10 ธันวาคม 2514 ใช้วิธีสอนแบบสืบสอบชนิดที่นักเรียนเป็นผู้ถามกับกลุ่มทดลอง ส่วนกลุ่มควบคุมให้ครูที่ทำการสอนอยู่เดิมสอนไปตามปกติ ผลการศึกษา ปรากฏว่า การสอนแบบสืบสอบทำให้นักเรียนมีความคิดแบบสืบสอบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความถนัดทางการเรียนและความรู้สึกรับผิดชอบสูงขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และความคิดแบบสืบสอบ ความถนัดทางการเรียนและความรู้สึกรับผิดชอบ ไม่สัมพันธ์กันแบบเส้นตรงและแบบเส้นโค้ง.

ปี พ.ศ.2514 บำรุง บุญยงค์⁵ ได้ศึกษาผลการสอนแบบสืบสอบ ชนิดที่ครูและนักเรียนช่วยกันถาม (Combined Inquiry) ที่มีต่อความคิดแบบสืบสอบ ความคิดสร้างสรรค์ และทัศนคติเกี่ยวกับการควบคุมจากภายนอก - ภายใน (External - Internal Control) กลุ่มตัวอย่างใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ของโรงเรียนสาขาน้ำทิพย์ สังกัดกรมสามัญศึกษา พระนคร จำนวน 76 คน แยกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 38 คน แต่ละกลุ่มแยกเป็นชาย 22 คน และหญิง 16 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบสืบสอบชนิดที่ครูและนักเรียนช่วยกันถาม (Combined Inquiry) ในวิชาวิทยาศาสตร์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 20 สัปดาห์ ซึ่งผู้วิจัย

⁵บำรุง บุญยงค์, "การศึกษายผลการสอนแบบสืบสอบ - สอบสวน (Combined Inquiry) ที่มีต่อความคิดแบบสืบสอบ - สอบสวน ความคิดสร้างสรรค์ และทัศนคติเกี่ยวกับการควบคุมจากภายนอก - ภายใน (External - Internal Control)", (ปริญญาณิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 10 มีนาคม 2515)

ได้ทำการสอนเอง ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนในวิชาเดียวกัน เรื่องเดียวกัน และระยะเวลาที่สอนเท่ากัน แต่วิธีสอนเป็นการสอนแบบเดิมโดยให้ครูที่สอนอยู่เดิมนั้นเป็นผู้สอนไปตามปกติ ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติเกี่ยวกับการควบคุมจากภายในกับความคิดแบบสืบสอบ ความคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์ทางบวก แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความคิดแบบสืบสอบกับความคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์กันเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญ จากผลการสอนกลุ่มทดลองมีความคิดแบบสืบสอบ ความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดหลายทิศหลายทาง และทัศนคติเกี่ยวกับการควบคุมจากภายในมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ แต่ความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่มของกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ.

และในปีเดียวกันนี้ ทศนีย์ คุณาวัดนาวุธ⁶ ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนแบบสืบสอบและการสอนแบบเดิม ที่ส่งผลต่อความคิดแบบสืบสอบ, แบบการรับรู้ และความอยากรู้อยากเห็น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ของโรงเรียนสายน้ำทิพย์ สังกัดกรมสามัญศึกษา พระนคร เช่นเดียวกัน จำนวน 102 คน เป็นหญิง 43 คน ชาย 59 คน แยกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบสืบสอบ ชนิดที่นักเรียนเป็นผู้ถาม (Active Inquiry) และชนิดที่ครูและนักเรียนช่วยกันถาม (Combined Inquiry) ในวิชาวิทยาศาสตร์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง เป็นเวลา 20 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ทำการสอนด้วยตนเอง ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนในวิชาเดียวกัน เรื่องเดียวกัน และระยะเวลาที่สอน สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 20 สัปดาห์ เท่ากัน แต่ใช้วิธีสอนแบบเดิมโดยให้ครูที่สอนอยู่เดิมนั้นเป็นผู้สอนไปตามปกติ แล้วใช้แบบทดสอบวัดความคิดแบบสืบสอบ แบบทดสอบวัดแบบการรับรู้ และแบบทดสอบวัดความอยากรู้อยากเห็น วัดผลการสอนนักเรียนทั้งสองกลุ่ม เพื่อนำมาเปรียบเทียบกัน ผลปรากฏว่า การสอน

⁶ทศนีย์ คุณาวัดนาวุธ, "การศึกษาเปรียบเทียบการสอนแบบสืบสวน - สอบสวน และการสอนแบบเดิม ที่ส่งผลต่อความคิดแบบสืบสวนสอบสวน แบบการรับรู้และความอยากรู้อยากเห็น," (ปริญญาานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515)

แบบสืบสอบทั้งสองชนิด ช่วยพัฒนาความคิดแบบสืบสอบและการรับรู้แบบวิเคราะห์ได้มากกว่าการสอนแบบเดิมอย่างมีนัยสำคัญ แต่ผลการสอนทั้งสองแบบไม่มีผลต่อการพัฒนาความอยากรู้ อยากเห็นให้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ความคิดแบบสืบสอบมีแนวโน้มจะสัมพันธ์กันเป็นเส้นโค้ง กับการรับรู้แบบวิเคราะห์ และความอยากรู้ อยากเห็น แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 นิรันดร์ แสงสวัสดิ์⁷ ได้ศึกษาผลการสอนแบบสืบสอบกับการสอนแบบเดิมที่มีต่อการพัฒนาการทางความคิดตามทฤษฎีของเปียเจต์ และการสร้างความคิดรวบยอด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนสายน้ำทิพย์ ซึ่งเป็นโรงเรียนรัฐบาล ในนครหลวงกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2514 จำนวน 120 คน เป็นนักเรียนชาย 67 คน นักเรียนหญิง 53 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลองเคยได้รับการสอนแบบสืบสอบในวิชาวิทยาศาสตร์มาแล้วเป็นเวลา 24 สัปดาห์ติดต่อกัน และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบเดิม แต่ละกลุ่มมีนักเรียน 60 คน เท่ากัน ใช้แบบทดสอบวัดพัฒนาการทางความคิดด้านการอนุรักษ์ตามแบบของเปียเจต์ และแบบทดสอบวัดการสร้างความคิดรวบยอด นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ z - test และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างคะแนนพัฒนาการทางความคิด กับคะแนนการสร้างความคิดรวบยอด ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบสืบสอบกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม มีพัฒนาการทางความคิดและความสามารถในการสร้างความคิดรวบยอดไม่แตกต่างกัน และพัฒนาการทางความคิดของนักเรียนชายและนักเรียนทั้งชายและหญิงไม่สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนพัฒนาการทางความคิดของนักเรียนหญิงกับการสร้างความคิดรวบยอดของนักเรียนหญิงสัมพันธ์กันทางลบ และ

⁷นิรันดร์ แสงสวัสดิ์, "ผลการสอนแบบสืบสอบกับการสอนแบบเดิมที่มีต่อการพัฒนาการทางความคิดตามทฤษฎีของเปียเจต์ และการสร้างความคิดรวบยอด," (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515)

มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนั้นยังพบว่า พัฒนาการทางความคิดและการสร้างความคิดรวบยอดของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับการศึกษาเรื่องการสอนแบบสืบสอบในต่างประเทศ ในปี ค.ศ. 1962 ซุกแมน⁸ (Suchman) ได้ทดลองสอนวิชาวิทยาศาสตร์แบบสืบสอบกับเด็กระดับประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 (Grade 5 - 6) ในสหรัฐอเมริกา สอนสัปดาห์ละ 1 - 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 24 สัปดาห์ ติดต่อกัน ใช้ครูที่ได้รับการฝึกให้สอนแบบสืบสอบมาแล้วเป็นเวลา 8 สัปดาห์ เป็นผู้ทำการสอน ได้มีการเตรียมการก่อนการทดลองสอนจริงเป็นขั้น ๆ คือ เตรียมครูผู้สอน เตรียมและปรับปรุงอุปกรณ์และวิธีการต่าง ๆ เตรียมแบบทดสอบ ลงมือสอน และขึ้นการทดสอบวัดผลของการทดลองสอน โดยใช้แบบทดสอบ C.T.M.M. (The California Test of Mental Maturity, 1957 S - Form for Elementary Grade) แบบทดสอบ P.C.E. (Predict - Control Explain Test) แบบทดสอบ Questest และบันทึกคำถามของนักเรียนแต่ละคน นำมาวิเคราะห์ผลของการทดลอง ปรากฏว่า คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ C.T.M.M. และ P.C.E. ที่ทดสอบก่อนการ สอนกับที่ทดสอบหลังการสอนเพิ่มขึ้นและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับ Questest ที่สร้างขึ้นวัดผลผลิต (Product) ของการฝึกสืบสอบ คือ ใช้วัดว่าผู้เรียนรู้อะไรไปบ้างหลังจากได้รับการสอนแบบสืบสอบแล้ว ได้แบ่งการวัดออกเป็น 3 ด้าน คือ Product A ใช้วัดความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสิ่งใหม่ ๆ จากการทดลองนี้ ปรากฏว่า พัฒนาการด้านนี้ของเด็กที่เพิ่มขึ้นจากเดิมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ Product B วัดความสามารถที่จะค้นพบสภาพการณ์ที่เหมาะสมของสถานการณ์ทางกายภาพที่เกิดขึ้น ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ และ Product C ใช้วัดความสามารถในการเปรียบเทียบความคล้ายคลึงกัน ของสิ่งของ สภาพการณ์ และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

⁸Suchman, *op. cit.*, pp. 90 - 113.

ส่วนการวิเคราะห์ผลการสอนแบบสืบสอบที่มีต่อขบวนการสืบสอบ จากคำถามของนักเรียนที่ได้บันทึกไว้โดยเครื่องบันทึกเสียง ปรากฏว่า จำนวนคำถามของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ.

ต่อมาในปี ค.ศ. 1969 คอลลินส์⁹ (Collins) ได้ศึกษาแบบแผนของการสอนแบบสืบสอบ (Inquiry Method of Teaching) เขาทดลองกับนักเรียน High School ปีที่ 1 จำนวน 30 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ระเบียบสะสมของโรงเรียนบอก I.Q. และ Grade วิชาคณิตศาสตร์เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม กลุ่มหนึ่งให้เป็นกลุ่มทดลอง ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม การดำเนินการสอนให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในเนื้อหาและปัญหาทางตรรกวิทยาและทฤษฎีเซต (Set theory) 4 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที ให้ทั้งสองกลุ่มใช้ความคิดแบบสืบสอบอย่างเดียวกันในการอภิปราย แต่กลุ่มทดลองครูช่วยกระตุ้นให้ใช้ความคิดแบบสืบสอบอย่างกว้างขวางจริงจัง ได้จัดภาพยนตร์ ตั้งปัญหาและข้อความที่เกี่ยวกับการคิดให้ ส่วนกลุ่มควบคุมให้ศึกษาคนเดียวเอง นำมาอภิปรายเมื่อเสร็จการอภิปรายทั้ง 4 ครั้งแล้ว ก็ทดสอบนักเรียนทั้งสองกลุ่ม และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.

ในปีเดียวกันนี้ อัลเลนเดอร์¹⁰ (Allender) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่จะมีอิทธิพลต่อทักษะของการคิดแบบสืบสอบ โดยให้นักเรียนระดับประถมปีที่ 5 (Grade 5) จากโรงเรียน Midwestern Suburban Community จำนวน 54 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง และจัดเด็กเหล่านั้นให้อยู่ในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ กัน 3 แบบ คือ สิ่งแวดล้อมเปิด

⁹Kenneth Collins, "The Importance of a Strong Confrontation in an Inquiry Model of Teaching," *School Science and Mathematics*, 69 (October, 1969), 614 - 619.

¹⁰Jerome S. Allender, "The Teaching of Inquiry Skills Using a Learning Center", *A.V. ; Communication Review*, 17(1969), 399 - 409.

(Open Environment) สิ่งแวดล้อม โครงสร้าง (Structured Environment) และกลุ่มควบคุม (Control Group) โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างในการจัด แล้วให้เด็กแต่ละคนหาประสบการณ์และความรู้โดยใช้ความคิดแบบสืบสอบจากอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จัดไว้ให้ เช่น หนังสือพิมพ์ เครื่องขยายเสียง เอกสาร และรายงานต่าง ๆ แล้วเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากจำนวนคำถามที่นักเรียนแต่ละคนถาม ปรากฏว่า นักเรียนที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมเปิดและสิ่งแวดล้อมแบบโครงสร้าง ถามคำถามได้มากกว่านักเรียนที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมแบบควบคุม (Control Group) อย่างมีนัยสำคัญ.

ปี ค.ศ. 1970 ยังส์¹¹ (Youngs) ได้ศึกษาผลการใช้อุปกรณ์การสอนและวิธีสอนที่ให้นักเรียนรู้จักการเรียนรู้อย่างอิสระ โดยจัดเหตุการณ์ขึ้นมาเร่งเร้าให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น และหาทางให้นักเรียนใช้ความคิดแบบสืบสอบหลายด้านด้วยกัน กลุ่มตัวอย่างใช้นักเรียน Grade 4 จำนวน 71 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม อีก 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มทดลอง ซึ่งใช้อุปกรณ์และวิธีสอนที่กระตุ้นเร่งเร้าให้เกิดข้อสงสัย พยายามที่จะหาคำอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นขัดแย้งกันนั้น และได้ทดลองสอนในวิชาวิทยาศาสตร์ เมื่อเสร็จจากการทดลองสอนแล้ว ทดสอบสัมฤทธิ์ผลการเรียนและระดับการใช้ความคิดแบบสืบสอบ โดยนำคะแนนก่อนสอน (Pre - test) และหลังสอน (Post - test) ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกัน ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอธิบายปัญหาที่ตั้งขึ้น ได้มากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ.

และในปีเดียวกันนี้ ยังส์ (Young) และ โจนส์¹² (Jones) ได้ทดลองสอน

¹¹Richard C. Youngs, "The Nurturance of Independence and of Independence Learnign in Fourth Grade Children Through Inquiry Development; Final Report," Research in Educational, 5(1970) , 53.

¹²Richard C. Youngs and William W. Jones, "The Appropriateries Grade Children; Final Report", Research in Educational, 5(1970), 41.

แบบสืบสอบ เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนที่จะช่วยพัฒนาความคิดแบบสืบสอบ โดยทดลองสอนกับนักเรียน Grade 7 จำนวน 12 คน ซึ่งมี I.Q. สูง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แต่ละกลุ่ม มี I.Q. เท่ากันหรือใกล้เคียงกัน กลุ่มแรกสอนวิทยาศาสตร์ ด้วยวิธีสืบสอบได้จัดวัสดุอุปกรณ์ช่วยให้เกิดความคิดแบบสืบสอบในการเรียน สอนสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เป็นเวลาติดต่อกัน 24 สัปดาห์ ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งสอนวิทยาศาสตร์โดยให้ทำกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ แต่ไม่ใช้วิธีสอนแบบสืบสอบ ใช้เวลาในการสอนเท่ากัน แล้วทดสอบการคิดแบบสืบสอบ การคิดโดยใช้วิจารณญาณ สมรรถิผลทางวิทยาศาสตร์ และวิเคราะห์ปฏิบัติการระหว่างคำถามของนักเรียนและครูผู้สอนในชั้นเรียน ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนวิทยาศาสตร์แบบสืบสอบสามารถถามคำถามได้มากกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้เรียนโดยวิธีสืบสอบอย่างมีนัยสำคัญ และยังพบว่า ครูผู้สอนในชั้นเรียนของกลุ่มที่สอนแบบสืบสอบ ตอบปัญหานักเรียนได้ดีกว่าครูที่สอนกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้สอนแบบสืบสอบอย่างมีนัยสำคัญอีกด้วย.

จากการค้นคว้าดังกล่าวแล้ว ทำให้ทราบว่า ยังไม่มีผู้ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลการเรียนระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบสืบสอบกับแบบบรรยาย ผู้วิจัยเห็นว่าการสอนแบบสืบสอบเป็นวิธีสอนแบบใหม่ที่กำลังได้รับความนิยม เพราะเป็นการสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการทางความคิดของนักเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจใคร่ศึกษาว่า การสอนแบบสืบสอบนอกจากจะส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดความคิดดีกว่าการสอนแบบอื่น ดังผลที่มีผู้วิจัยที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้วนั้น การสอนแบบนี้จะช่วยให้นักเรียนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนดีกว่าหรือแตกต่างจากการสอนแบบบรรยายหรือไม่.